

Motion till riksdagen 2013/14:So415

av **Jörgen Hellman m.fl. (S)**

Tandvården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tandvården.

Motivering

Tandvården har förbättrats avsevärt under de senaste decennierna men fortsatt kvarstår stora skillnader i tandhälsa hos befolkningen. Munhälsan har stor betydelse för hela kroppens välbefinnande. Trots det har tandvården blivit en klassfråga. Det är en fråga som inte bara berör personer i en viss ålder utan kan drabba alla. Särskilt hårt slår det mot människor med små ekonomiska marginaler.

Rapporter från Socialstyrelsen och Ungdomsstyrelsen visar att andelen unga som bl.a. på grund av arbetslöshet lever på försörjningsstöd ökar och den ekonomiska utsattheten är stor. Det riskerar att bidra till att allt fler ungdomar prioriterar bort sin tandhälsa av ekonomiska skäl.

En förlängning av den fria barn- och ungdomstandvården bidrar till att minska ungdomars hälsoklyftor. Västra Götalandsregionen är det enda landstinget i Sverige som har förlängt den fria tandvården upp till 23 år och ambitionen är att fortsätta höjningen upp till 25 år. Reformen är billig i relation till vad resultatet av en bättre tandhälsa innebär för ungdomar. Bästa sättet att undvika dyra kostnader för tandvård är att sköta sin munhälsa som ung. Kopplat till frisktandvårdskonceptet, dvs. tandvård till fast pris, har det medfört att en betydligt större andel ungdomar fortsätter att besöka Folktandvården efter det att den fria tandvården upphör. Detta medför på sikt en bättre tandhälsa.

Det är inte en fråga om lyxtandvård när en person med svår tandvärk får två alternativ av tandläkaren: laga tanden eller dra ut den. Personer som har det ekonomiskt svårt kan vara tvingade att avstå båda alternativen. Detta kan

Fel! Okänt namn på

leda till stora besvär, såväl fysiska som psykiska. Tandvården måste finnas för alla.

I den nuvarande tandvårdsreformen som beslutades av regeringen 2008 finns bara marginell satsning på förebyggande insatser. Alla tänder i munnen ingår numera inte heller i försäkringens subventioner. Högkostnadsskydd eller privata tandvårdsförsäkringar hjälper inte personer som har det ekonomiskt svårt. En majoritet av alla som besöker tandvården i dag betalar mindre än 3 000 kr, vilket innebär att de inte får några subventioner förutom tandvårdsbidraget på 150 alternativt 300 kr/år beroende på ålder. Tanderna är en del av kroppen och det är rimligt att tandvård på sikt jämställs med övrig hälso- och sjukvård och ingår i samma ersättningssystem. Vi anser att regeringen bör se över hela tandvårdsreformen och möjligheten att stödja landstingen i strävandena att förlänga den fria barn- och ungdomstandvården.

Stockholm den 1 oktober 2013

Jörgen Hellman (S)

Christina Oskarsson (S)

Peter Johnsson (S)